

SCHWERING, Leo (Coesfeld 16 maart 1883 – Keulen 7 mei 1971).

Was van 1911 tot 1934 leraar middelbaar onderwijs in Keulen. Schwering was actief in de katholieke Zentrum-partij, van 1921 tot 1932 lid van de Pruisische Landdag, na de Tweede Wereldoorlog medeoprichter van de christen-democratische CDU en van 1947 tot 1958 lid van de Landdag van Noordrijn-Westfalen.

Met Vlaanderen en de V.B. maakte Schwering al voor de Eerste Wereldoorlog kennis, wellicht via de katholieke studentenkring rond **Carl Sonnenschein** in Mönchen-Gladbach. Zijn belangstelling voor de Vlaamse zaak ontstond toen hij als jongen de werken verslond van **Hendrik Conscience**. Vanaf januari 1915 publiceerde Schwering in katholieke kranten en tijdschriften tal van artikels over de geschiedenis van het Vlaamse vraagstuk en de ontwikkeling van **Flamenpolitik** en **activisme**. In de loop van 1915 legde hij contacten met het bezettingsbestuur in Brussel. Van januari tot juni 1917 was hij wetenschappelijk medewerker in het propagandakamp voor Vlaamse krijgsgevangenen in **Göttingen** als opvolger van **Konrad Beyerle**. In de zomer van 1917 werd hij voorzitter van de Keulse afdeling van de **Deutsch-Flämische Gesellschaft** die hij in april van dat jaar had helpen oprichten.

Wat Schwering in verband met Vlaanderen boeide, was de synthese van germanendom en katholicisme die volgens hem het Vlaamse wezen uitmaakte. In zijn publicaties beklemtoonde hij het sociaal karakter van de V.B. die hij dankzij haar organisatievermogen en de Vlaamse kroostrijdheid aan de winnende hand zag. Zijn visie op België radicaliseerde in de loop van de oorlog zienderogen. In 1916 wiefelde hij nog tussen sympathie voor de **Jong-Vlaamingen** en voor de gematigde unionistische strekking in het activisme. Vanaf begin 1917 ontbolsterde

hij zich tot fervent pleitbezorger van het Jong-vlaamse programma, een standpunt waarvan hij pas in augustus 1918 in het vooruitzicht van de nakende nederlaag met uiterste tegenzin afstapte. Hij kwam op voor een koninkrijk Vlaanderen als zelfstandige satellietstaat van het Duitse Rijk. Met name de Vlaamse kust moest hoe dan ook in Duitse handen komen. Wallonië zou onder permanente Duitse bezetting een soort koloniaal statuut genieten. Door inwijking van kroostrijke Vlamingen, zo hoopte Schwering, zou Wallonië op termijn een geleidelijke germanisering ondergaan.

LITERATUUR: W. Dolderer, *Deutscher Imperialismus und belgischer Nationalitätenkonflikt* (Kasseler Forschungen zur Zeitgeschichte, nr. 7, 1989).

WINFRIED DOLDERER